

zvestega Abrahama«. Fergus se v tem razkolu pridruži mami, ne sentimentalno kot otrok, ampak z razlogom kot bojevnik. Očetu reče: »Lahko, da je to greh, če bomo posredovali v zvezi z mojim bratom, oče. Ampak dosti hujši greh bo, če ne bomo.« (str. 287). Očetova trdnjava načelnosti popusti, pokliče zdravnika in mu sporoči svoj pristanek, da začnejo njegovega sina oživljati z umetno hrano. Toda plaz se še ne ustavi. Fergus se poslovi od Core, posloviti pa se mora tudi od prijatelja stražarja, ki ga zadene eksplozija podtaknjene bombe, in od strica, ki ga policija odkrije kot ilegalnega izdelovalca eksploziva za IRO in ga ob aretaciji ustrelji.

Ampak Fergus je zdaj borec, borec za svoje življenje. Maturo je uspešno opravil, odhaja na študij medicine.¹⁵ Med prtljago ima obraz barjanske deklice Mel, ki mu ga je narisala Cora. S seboj nosi vse prijavnosti družine, zaradi katerih se bo še vračal domov. »Se vidimo za božič«, zakliče mami ob slovesu. Ko je že na trajektu, vidi mamo, ki mu maha in nekaj kliče, verjetno kaj takega, s čimer želi zavezati trakove preteklosti in prihodnosti: »Samo, da boš pridno študiral ... in da ne boš pozabil iti k maši.« (str. 313)

Viri

BBC History. http://www.bbc.co.uk/history/events/repulican_hunger_strikes_maze

Bobby Sands and the 1981 Hunger Strike Documentary. <https://www.youtube.com/watch?v=I0chC9ziby0>

Chevalier, Jean: *Slovar simbolov*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995

Glastonbury festival. en.wikipedia.org/wiki/Glastonbury_Festival

Glob, Peter. https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_Glob

Gundestrup cauldron. https://en.wikipedia.org/wiki/Gundestrup_cauldron

Himmler Speech on the »Question of Homosexuality«(February 18, 1937). <https://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Holocaust/homosexuality1.html>

Irish diaspora. https://en.wikipedia.org/wiki/Irish_diaspora

Irish hunger strike. https://en.wikipedia.org/wiki/1981_Irish_hunger_strike

Kelly, Eamon P.: Irish Iron Age Bog Bodies, predavanje, 1.10.2012. <http://www.screencast.com/t/YOLcozoRJp94>

List of bog bodies. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_bog_bodies

Mitologija: ilustrirana enciklopedija. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1988

Vojko Zadavec

ČUDODELNI ISKALEC VODE

Jan Ormerod, Čudodelni iskalec vode.

Prevod: Barbara Majcenovič Kline. Založba Skrivnost, 2014

Ko nastopi obdobje suše, ki prizade ne Davidovo družino, njihove živali in poljščine, se deček odloči, da bo nadaljeval dedkovo pot iskalca vode. Kljub norčevanju sester in materinemu skepticizmu David ne odneha, ampak se z vztrajnostjo in optimizmom loti iskanja vode, da bi pomagal svojim najbližjim. Z uporabo tehnike bajalištva, o kateri mu je pripovedoval oče, neumorno išče vir dragocene tekočine in na koncu se njegov trud poplača.

Knjiga *Čudodelni iskalec vode* večkrat nagrajene avstralske pisateljice in ilustratorke Jan Ormerod je preprosta in

¹⁵ Danes živi izven matičnega otoka okoli 80 milijonov Ircev, med leti 1840 in 1890 je odšlo v tujino 40 % na Irskem rojenih ljudi. Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Irish_diaspora.

realistična avtorska slikanica, ki svojo zgodbo črpa iz okolja ruralne Avstralije ter poudarja pomen človeške povezanosti z naravo. Pripoved je preprosta in dobro sovпада z realističnimi likovnimi podobami. Obe ravni slikanice, tako vizualna kot besedna, odlično pričarata atmosfero suhe, prašne pokrajine, ki skupaj z njenimi prebivalci hrepeni po vodi. Naravni toni barv, ki jih je avtorica uporabila pri ilustracijah, bralcu ustvarijo predstavo o rumeni in rjavi avstralski zemlji, obsijani s soncem. Ilustracije so večinoma dvostranske, bralec je postavljen v preprost kmečki svet, obdan z živalmi in tipičnimi kmečkimi opravili ter pripomočki. Liki so vedno upodobljeni v akciji in imamo občutek, da smo jih kot bralci ravno ujeli med delom. Vseskozi so prisotne nekakšna simpatija, naklonjenost in iskrenost s strani avtorice, ko skozi besede in slike orisuje življenje na podeželju. Pretežno rumen, rjav in oker kolorit se ob odkritju izvira vode premišljeno spremeni in pred nami se odprejo strani, polne močnih modrih odtentov, ki predstavljajo odrešitev in konec težkega, sušnega obdobja. Pogosta so tudi igranja s sencami in svetlobo, kar še bolj poudarja konstantno pripeko sonca. Zanimiv je tudi kontrast med dnevom in nočjo. Voda iz na novo odkritega vodnjaka namreč pridrvi na plan šele ponoči. Vzpostavita se torej dve ravni sveta; na eni strani je suh in vroč svet, ki se kaže podnevi, in na drugi strani skrivnosten svet noči, ki prinese vodo in možnost za preživetje. S tem ko David najde vodo, združi obe ravni in vzpostavi harmonijo narave in življenja.

Poleg dodelane vizualne podobe in tekoče pripovedi se v ozadju skriva subtilna ekološka nota. Predstavljene so posledice pomanjkanja vode in pomembnost vode za življenjski cikel, še posebej v območju, v katerega je postavljeno dogajanje slikanice. Motiv vode in njenega

iskanja pa lahko pravzaprav razumemo na dva načina. Dobesedno voda torej predstavlja temeljni element sveta, ki rodi in ohranja življenje. Posledice njene odsotnosti se tako kažejo v pustem, osiromašenem in jalovem prostoru, zato jo je potrebno varovati in z njo ekonomično upravljati. Motiv iskanja vode pa lahko razumemo tudi kot simbol vztrajnosti, optimizma in poguma, ki ga deček najde v sebi. S tem, ko se je ozrl na tradicionalne tehnike iskanja vode, na dedkovo zapuščino in na svoje prednike, je lahko našel stik z naravo, ji hkrati namenil spoštovanje in poslušal njene napotke. Širše gledano je to tudi zgodba o mladem posebnežu, ki zna prisluhniti temu, kar ga obdaja, in je, tako kot je rekel Davidov oče, »eden izmed tisočih«, ki je iskal in tudi našel.

Slikanica *Čudodelni iskalec vode* deluje kot celota umetniško prepričljivo. Ilustracije in besedilo se dopolnjujejo in skupaj gradijo koherentno strukturo. Čeprav je zgodba zelo preprosta in brez domišljjskih ali fantazijskih elementov, pa to nikakor ne pomeni, da je suhoparna in nezanimiva. Ravno nasprotno: prostor dogajanja lahko na slovenskega mladega bralca deluje precej eksotično, hkrati pa mu predstavi tudi alternativne načine razmišljanja, ki se prenašajo iz roda v rod. V knjigo so subtilno vtkane pomembne ideje o sobivanju z naravo, o ljubezni do nje ter o pametnem izkoriščanju naravnih virov. Ko otroški liki v času suše delijo svoje skromne zaloge vode z živalmi, so otroškim bralcem dober vzgled, saj jih učijo solidarnosti. Poleg tega, da je to knjiga o spoštovanju, je to tudi knjiga o vztrajnosti, o tem, kako je pravzaprav potrebna ena sama oseba, ki verjame vase in nesebično deluje za skupno dobro, da se negativna situacija spremeni v pozitivno.

Larisa Javernik